

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Spričevala, s katerimi se dokaže znanje slovenskega jezika.

„Südsteierische Post“ poroča v 18. številki dne 3. marca t. l., da bode „Slovensko politično društvo“ se oglašilo pri ministru notranjega, naj ne nastavi c. kr. okrajnim glavarjem v Mariboru moža, ki ne zna slovenski, ter da bode prosilo, naj nekatere uradnike, neznajoče slovenski, nadomesti s takimi, ki morejo s slovenskimi strankami slovenski občevati.

Ta korak se mora popolnem odobravati. Uradnik, ki hoče, da je pri nas nastavljen, ki je zaradi nas tukaj, naj zna naš jezik.

Ker je odbor „Slovenskega političnega društva“ storil ta korak, naj stori še drug korak; kajti brez tega prvi ne bode imel zaželjenega uspeha. Naj prosi ministra, da naj kot uradnike nastavlja na Slovenskem samo take, ki dokažejo z javno veljavimi, javno potrjenimi spričevali, da morejo ustmeno in pisмено s strankami slovenski občevati. Tako se bode menda vendar jedenkrat zaprečila tista sramotna manipulacija s privatnimi spričevali, ki nima in tudi ne zaslužijo nobene javne vrednosti, ki pa so vendar toliko storila, da so se pri nas v javne službe urinili ljudje, ki za te niso sposobni, ker ne znajo jezika.

Že leta 1849. zahtevalo se je, da morajo taki, ki se imajo z znanjem kakega modernega jezika izkazati, imeti javno potrjena spričevala. V št. 15. državnega zakonika leta 1850. najdemo na strani 179. naredbo ministra uka in bogočastja Thuna z dne 27. dec. 1849 št. 9432, ki se tako-le glasi:

„Da gegenwärtig für viele junge männer das bedürfniss vorhanden ist, sich mit der kenntniss irgend einer lebenden sprache durch ein glaubwürdiges zeugniss auszuweisen, so wird folgendes angeordnet:

1. Alle vom staate bestellten lehrer lebender sprachen an universitäten, welche nach § 3. des provisorischen gesetzes über organisirung der academischen behörden in die classe der lehrer im engeren sinne *) gehören, sie mögen vom staate besoldet sein oder nicht, sowie die vom staate bestellten lehrer an technischen instituten sind ermächtigt, prüfungen über ihr fach mit jedem, der sich dazu meldet, vorzunehmen, und nicht blos privatzeugnisse, sondern auch öffentlich beglaubigte zeugnisse auszustellen.

2. Wer ein öffentlich beglaubigtes zeugniss zu erhalten wünscht, hat sich beim decane der philosophischen fakultät, oder beim direktor des technischen institutes zu melden, in dessen gegenwart die prüfung abgelegt wird, und der auch das darüber ausgestellte zeugniss mitzufertigen hat.“

Na to naredbo naj odbor „Slovenskega političnega društva“ opozori ministra, spominjajoč ga na besede, katere je govoril v državnem zboru 5. marca t. l., namreč, da ravno on mora skrbeti, „dass die bestehenden vorschriften beobachtet werden“. Naj se torej tudi on na obstoječe naredbe ozira in se po njih ravna.

Če ne zahtevamo, da se uradniki, želeči dobiti službe na Slovenskem, izpričajo z javno potrjenimi spričevali, ne bodo ti nikdar znali slovenski. Zgoraj omenjena prošnja „Slovenskega političnega društva“ bode brez uspeha. Ti uradniki se ne bodo takoj nadomestili z drugimi, za naše kraje sposobnejšimi. Take stvari se ne vrše naglo. Drugo bi

*) Lehrer im engeren sinne sind diejenigen, welche nicht — an der universität — eine wissenschaft vertreten, sondern eine kunst oder fertigkeit. Dazu gehören auch die lehrer lebender sprachen, insoferne sie diese nicht vom wissenschaftlichen standpunkte aus, sondern zunächst für den praktischen gebrauch zu lehren haben.

Državni zakonik št. 401. leta 1849.

(§ 3, odst. 5 omenjene postave).

bilo, ko bi hoteli kakega narodnega predstaviti; to bi že šlo z znano čarobno naglostjo.

Ko bodo izvedeli dotični uradniki, da bi ne mara res morali zapustiti nas slovenske barbare ter iti v blažene nemške pokrajine, vzeli bodo hitro dr. Šketovo slovnico, predelali par lekcij, ter dobili privatno spričevalo, da že vedo dovolj slovenski. Taka spričevala so kar po grošu pri g. prof. Macunu v Gradci. Sklicujoč se na taka spričevala, ostali bodo na svojih mestih. Ostalo bo vse, kakor dosejaj: oni ne bodo razumeli ljudstva, ljudstvo pa njih ne, kakor že to zahteva ukoreninjena, zastarela navada v našej Avstriji.

Človek ne more razumeti, kako se more na taka privatna spričevala, kakor so g. prof. Macunova, ozirati pri oddavanji državnih služeb! Vsaj ta spričevala ne dokazujejo, da zna dotični res slovenski, nego le, da je bil pri g. prof. Macunu, izražujoč željo, da dobi nekaj v roke, s čim bi dokazal, da je imel par uric kako slovensko slovnico v rokah. Še bolje pa se je čuditi, da se znajde mej Slovenci mož, broječ se v narodnjake, ki taka spričevala daje, ter za tistih par krajcarjev, ki jih dobi kot takso za spričevalo, prodaja slovenski narod.

Z njegovimi spričevali splezali so skoraj vsi ti uradniki, ki se sedaj pri sodnijah in pri političnih oblastih v naših krajih upirajo proti slovenskemu jeziku, na važna svoja mesta. Od tukaj izrekajo ti, ki se neso nikdar pošteno naučili slovenskega, za više oblasti, žal, veljavno sodbo, da slovenski jezik ni še zrel, da ni še sposoben, da bi se v njem uradovalo. Ker se neso naučili potrebnih slovenskih izrazov, trdijo, da slovenski jezik potrebnih izrazov nema.

Kaj nam pomaga, če naši veljavni možje po največjih naporih dosežejo kako jezikovno naredbo, ko pride mož, narodnjak, ter s svojimi spričevali to, kar se je z največimi trudi doseglo, igrajoč podere?!

LISTEK.

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

Pečorinov dnevnik.

(Dalje.)

III.

Fatalist.

Štirinajst dnij bival sem v kozaškej vojni na levem oddelku; tu je stal tudi batalijon pešcev; častniki zbirali so se zaporedoma drug pri drugem, in zvečer igrali karte.

Ko smo se jedenkrat naveličali igre, vrgli smo karte pod mizo; bili smo pri majorji S.; proti navadi bil je naš razgovor jako zanimljiv. Govor sukali se je o tem, da mahomedansko mnenje, da je usoda vsacega človeka že zapisana na nebu, ima tudi pri nas dokaj privržencev; vsak povedal je kak čuden dogodek pro ali contra.

— Vse to, gospoda moja, ne dokaže ničesar,

kajti nikdo izmed nas ni bil priča onih čudnih dogodkov, s katerimi podpirate svoja mnenja.

— Res je — da nikdo, odgovorili so mnogi, a pravili so jih ljudje, katerim smemo verjeti.

— To je vse prazno blebetanje, rekel je drugi, kje so neki oni ljudje, ki so brali zapisnik, v katerem je zapisana ura naše smrti? . . . Če je že naprej določena naša usoda, čemu je pa dana prosta volja in razsodek; zakaj moramo dajati odgovor od svojih del?

In ustal je nek častnik, ki je do sedaj tiho sedel v kotu, in bližal se je počasi k mizi; iznenadil je vse s svojim mirnim in slovesnim pogledom. Bil je Srb po rodu, kakor se vidi iz njegovega imena.

Vnanjost poročnika Vulića bila je primerna njegovemu značaju. Visoka postava, rujava barva njegovega obraza, bistre črne oči, pravilni nos, lasten njegovemu narodu, žalostno in hladno smehljanje — vse to ga je odlikovalo od družih ljudij, in delalo ga nesposobnega deliti misli in strasti z onimi, katere mu je odločila usoda za tovariše.

Bil je hraber, govoril je malo, a trdo in odločno; nikomur ni zaupal skrivnosti svoje rodovine

in svojega življenja; vina ni pil; hodil ni za mladimi kozaškimi dekleti, katerih lepoto zna ceniti le oni, kateri jih je videl. Govorili so pa, da ga so-proga polkovnikova rada vidi; a če mu je kdo kaj omenil o tem, se je takoj hudo razjezil.

Samo jedne strasti ni tajil — strasti k igri. Za zeleno mizo pozabil je vse, in navadno je zaigral; a njegova stanovitna nesreča je še le bolj razdražila njegovo trdovratnost. Pripovedujejo, da je nekdanj na nekej ekspediciji na postanku s svojimi tovariši igral bank; imel je veliko srečo. Kar se zasliši streljanje in vojni klic, vsi so skočili po konci in zgrabili za orožje. „Stavi bank!“ zaklical je Vulić, ne da bi se bil dal motiti, jednemu najstrastnejšemu igralcu. — „Sedem“ odgovoril je ta in otekkel. Vulić čisto miren, ne zmeneč se za splošno razburjenost, privzdigne karto; bila je sedem.

Ko je prišel k svojim tovarišem, razgrajal je že hud boj. Vulić, ne zmeneč se za kroglice in sablje Čečencev, poiskal je srečnega igralca.

— Sedem! zaklical je, ko ga je zapazil v prednej vrsti, ki je preganjala sovražnika iz nekega gozda, stopil je k njemu, izvlekel svojo listnico, in

Če je naš boj za narodno ravnopravnost ne-
uspešen, imajo fabrikanti takih privatnih spričeval
mnogo na rovašu. Pomagali so ljudem, ki sloven-
ski ne znajo do upljivih služeb. Kako naj ti uradu-
jejo slovenski, tudi če imajo dobro voljo, kar pa
navadno ni?

Vzemimo par primerov. Ko je umrl dr. Škra-
bar v Ptuiju, oglašil se je za njegovo mesto tudi nek
Nemec. Treba bi mu pa bilo, da dokaže, da ve slo-
venski. Šel je k gosp. dr. Kreku, da napravi v smislu
gorej navedene ministerijalne naredbe izpit iz slo-
venščine, pa ni šlo; ni dobil spričevala. Tedaj
pa gre še tisti dan k g. prof. Macunu. Bog ve,
da-li ga je res navdihnil sveti duh ter mu odkril
mahom vse skrivnosti slovenskega jezika! Pri gosp.
prof. Macunu šlo je vse gladko. Napravil je izpit,
dobil povoljno spričevalo in sedaj je v Ptuiju!

Drug primer.

Umril je v Šoštanji beležnik, znan rodoljub
slovenski. Da pride na njegovo mesto veren pri-
staš Waser-Heinricherjev, zavlačevala se je cela
stvar tako dolgo, da je mož, katerega bi ta dva
velemoža rada imela, dovršil beležniško prakso ter
stekel si spričevalo, da zna dovolj slovenski! Šel
je ta gospod (Finschger) k g. prof. Kreku. Ni imel
sreče. Zatekel se je v svojih stiskah in nadlogah k
g. prof. Macunu, in glejte, njegovo zaupanje ga ni
osramotilo! Sedaj je mej trojico onih, katere Waser-
Heinricher priporočata za to beležniško mesto, i
kedo ve, ali ne pride res tje? Kako bo občeval s
tridimi Slovenci, on, neznajoč slovenski? Celjska
„Wacht“ ga sicer tolaži, da bo že šlo, in da mu
ni ravno treba slovenski znati, ali nekako čudno se
človeku vender dozdeva.

Sam Bog vé, koliko tacih primer bi se dalo
navesti, koliko tacih spričeval poslal je g. profesor
Macun mej svet! In s takimi spričevali dobivajo
mej nami Nemci dobre službe, a domačini morajo
od daleč gledati in stradati.

Človek se naj potem čudi, kako da Slovenci
ne pridemo do slovenskega uradovanja!

Mi ne dvomimo o narodnej zavesti g. profes-
orja Macuna, nismo slepi za njegove zasluge, a z
mirno vestjo smemo reči, da, ko bi bil podkupljen
od nasprotnikov naših, ne bi nam mogel več ško-
dovati. Še naših vnukov vnuk bo, ko bode čital o
našem brezuspešnem boju za slovensko uradovanje,
preklinjal njegova spričevala.

Exempla trahunt.

„Če g. profesor Macun sme veljavna spričevala
v slovenščini dajati, zakaj pa jih jaz ne bi smel“,
mislil si njegov kolega g. profesor Steinwenter v
Gradcu. Omeniti je, da je ta g. profesor Nemec, da
za silo lomi nekaj slovenski, da pa izpita iz sloven-
ščine ni polagal nikdar.

Če hoče kdo, ki ni izvršil gimnazije ali realke,
prostiti za jednoletno prostovoljno vojaško službo,
mora dokazati znanje v raznih predmetih, ki se

učé na gimnaziji ali realki, ter poleg tega znanje
vsaj dveh jezikov. Pripeti se, da kdo tak izpit dela
tudi na gimnaziji v Gradcu. G. profesor Steinwenter
uči tukaj zemljepis, zgodovino in nemški jezik, ter
pri takih izpitih iz teh predmetov izprašuje. Pri-
godi se pa, da hoče kdo še iz slovenskega jezika
izpit napraviti. G. profesor Steinwenter je takoj
pripravljen, ga tudi iz tega predmeta izpitati ter
mu dá spričevalo, da vé slovenski, on, profesor, ki
sam slovenski ne zna!

Ali ni to, da bi človek kar strmél? Nemara
da bodemo še doživeli, da bodo gimnazijci in učenci
ljudskih šol dajali javno veljavna spričevala — iz slo-
venščine, se ve.

Iz nemščine je to drugače. Treba samo opom-
niti ono razupito Conradovo naredbo, ki ima, kakor
je Conrad v državnem zboru 8. marca pravil, namen,
juristom, upisanim na češki univerzi, dati priložnost,
da dokažejo popolno znanje nemškega jezika,
in zato morajo celo juristi, ki nimajo namena iskati
kako državno službo, štirikrat, oziroma petkrat pri
državnih izpitih dokazati, da so nemščini kos! Dr-
žavni ti izpiti neso torej skoro nič drugega več,
kakor skušnje iz nemščine, če ravno je Conrad
takrat trdil, „die hochschule ist keine sprachunter-
richtsanstalt.“ —

Čas je, da se v tej zadevi jedenkrat sprego-
vori resna beseda, kajti tega nikakor ne smemo
na dalje trpeti, da se iz našega jezika tako nor-
čuje. —

„Slovensko politično društvo“ naj tukaj po-
vzdigne svoj glas, a tudi naši poslanci naj se oglašé.
Saj imajo toliko priložnosti v posameznih odsekih,
kjer se dá taka stvar brez velikega hrupa ministru
in svetu odkriti. N. O.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. marca.

Društvo arhitektov in inženirjev za
Češko v Pragi, kateremu so bili člani tudi nekateri
Nemci, sklenilo je v svojem zadnjem zboru z
90 proti 35 glasom, proti volji odbora, da ima biti
odslej samo češko. Radi tega sklepa izstopili so vsi
nemški člani in tudi več profesorjev češke politeh-
nike iz društva. To daje fakično listom ugoden povod,
da z najčrnejšimi bojami rišejo spravedljiv sistem
Taufejev in njega uspehe; celo „Fremdenblatt“ se
jim je na veliko radost pridružil. Sedaj se stvar že
mirneje sodi; „Politik“, zagovarjajoč večino društveno,
in tudi „D. Ztg.“ pišeta soglasno: „Izbacjenih go-
spodov ne moremo obžalovati. Njihovo mesto nika-
kor ni bilo ondu kaj pravo; po vsej pravici morali
bi se bili že zdavno pridružili svojim nemškim tova-
rišem. Z vso doslednostjo dognali so jo Nemci na
Českem, da se na tehniki in univerzi strogo ločiti
obe narodnosti. To je najpriprostejša in najboljša
rešitev; le tako se da ukrotiti vedni razpor; le na
tem potu dobiti obe narodnosti priliko mirnega, vzpo-
rednega razvitka.“ Dodati je, da je večina Nemcev
že pred leti izstopila iz društva in ustanovila svoje

„nemško politično društvo“; le nekaj jih je bilo
ostalo še v starem društvu. Sedaj pa se je pretr-
gala še ta zadnja vez, in — kakor konstatujeti
„Politik“ in „D. Ztg.“ — v zadovoljnost obeh na-
rodnosti. Zadovoljnost bila bi popolna, ako bi izsto-
pivši češki profesorji povrnili s v kolo svojih bratov,
kar se pa za trdno pričakuje.

V velikej socialnej pravdi na Dunaji
izrekli so porotniki v sredo zvečer svojo sodbo. Vsled
zadnje bilo je 21 zatožencev po polnem oproščeni, in
Engel in Pfleger obsojena sta zaradi ropa pri
Merstallinger-ji na 15 let težke ječe in Viljem
Berndt zavoljo udeležitve pri tem ropu na 2 leti
težke ječe. — Po izreku razsodbe vzprejele so cele
tolpe delavcev v ulici deželne sodnije in pa v Al-
serstrasse oproščene tovariše, srčno pozdrav-
ljaje vsakega pojedinega. Policija je to ovacijo mirno
dopustila.

Mnoge pravoslavne cerkvene občine, po-
sebnost na Ogrskem, posnemajo vzgled Veliko-
Beeskereške in Zomborske občine, ter pošiljajo
viharne peticije do odbora cerkvenega kongresa,
najno proseč, da se naj kar brzo mogoče skliče
kongres v Karlovice. Uvaževaje te zahteve
je patrijarh kongresni odbor sklical k sebi, ki bode
v 26. dan t. m. in kjer se bode posvetovalo to
vprašanje o sestanku cerkvenega kongresa. „Za-
stava“ trdno upa, da se bode ustreglo prošnjam cer-
kvenih občin. — Iz Karlovic poroča se „Zastavi“,
da je 20. t. m. tja po vodi prispel srbski mini-
ster naukov in bogočastja Stojan Novaković ter
da je imel daljši razgovor s patrijarhom Germa-
nom Angjelić-em, zadevajoč posvečenje škofov,
ki se imajo imenovati v Srbiji namestu odstopivših.

Vnanje države.

Srbska vlada širi iz Belgrada vest, da je
carigranski patrijarh obetal poslati v Srbijo dva po-
verjenika, katera bosta imela posvetiti nove škofo-
ve, na mesto Mojsije, Viktora in Jeronima, ki so se
odrekli škofovske časti. Ob enem se je vladi na-
svetovalo, da se naj o prepirnih točkah v reformi
cerkvene administracije dogovori z drugimi sinodami
pravoslavne cerkve.

Kakor se poroča „Pol. Corr.“ iz Skadra, pre-
tijo albanski rodovi Šalla in Šoši z grozovitostmi,
ker se jim je prepovedalo obiskovati bazare v Skadru,
Ipeku in Gusinju. Rodovi Džovagnji, Planti in Chiri
obljubili so na poziv guvernerja Abdi-paše, da
proti posebnim uvetom uplivajo na bratske rode
Šalla in Šoši v tem zmislu, da se mu izroče pro-
uzročitelji napada na sentareško garnizijo. Uspeh te
pogodbe ni še znan.

„Nordd. Allg. Ztg.“ priobčuje vsebino spome-
nice pruskega poslanika Schlözer-ja do dr-
žavnega tajnika Jacobini-ja z 4. decembra 1882.,
v katerej nasprotuje govornici, da je pruska vlada
zahtevala od italijanske izročitve poznanskega škofa
grofa Ledochowskega, ako se pokaže izven vati-
kana. Schlözer opominja, da se prusko-italijanska
izročitvena pogodba ne daje navajati na te vrste
prestopke, kojih se obdolžuje Ledochowski, da torej
Prusiji nikdar ni prišlo na um, zahtevati od Italije
izročitve Ledochowskega, kar bi tudi Italija nikakor
ne storila. Schlözer konečno uradno izjavlja, da Pru-
sija ne zahteva zopora in izročitve Ledochowskega,
da sme torej Ledochowski vatican zapustiti, ne da
se mu je bati konflikta z italijansko vlado.

izplačal mu, če tudi se je ta izgovarjal, da sedaj ni
čas plačevati. Ko je poravnal ta neprijetni dolg,
zagnal se je v sovražnika, vojaki udrli so jo za
njim, in do konca boja bil se je hladnokrvno s Če-
čenci.

Ko se je Vulić bližal k mizi, umolknili smo
vsi pričakujoč kake originalne opombe.

— Gospoda! rekel je (njegov glas bil je mi-
ren, dasi tudi globokejši kakor po navadi): — go-
spoda, čemu ti prazni prepiri? Vi hočete dokazov.
Predlagam vam, poskusimo na sebi; ali more člo-
vek svojevoljno razpolagati s svojim življenjem, ali
mu je pa že naprej določena minuta smrti... Kdo
tedaj hoče poskusiti?

— Jaz ne, jaz ne! razlegalo se je od vseh
stranij. — Kaka neumnost mu še pride na mi-
sel! . . .

— Narediva stavo, rekel sem v šali.

— Kakšno?

— Jaz trdim, da ni ničesar naprej določenega
od usode, rekel sem in položil na mizo dvajset ce-
kinov — vse, kar sem imel v žepu.

— Jaz tudi stavim, odgovoril je Vulić z za-
moklim glasom. — Major, vi boste razsojevali: tu

je petnajst cekinov, pet ste jih pa vi meni dolžni,
in prosim, da jih zdaj zraven določite.

— Dobro, rekel je major; samo ne razumem
prav, zakaj da gre, in kako hočeta odločiti ta
prepír? . . .

Vulić odšel je molče v majorjevo spalnico; mi
pa za njim. Stopil je k steni, na katerej je viselo
orožje, in izbral jeden samokres. Mi še vedno nesmo
vedeli, kaj da namerava; ko je nasul smodnika na
prašnico, zgrabili so ga nekateri kričé za roko.

— Kaj hočeš? Ali si znorel? kričali so.

— Gospoda! rekel je počasi, ko jim je iztrgal
roko, kdo iz mej vas je pripravljen plačati za me
dvajset cekinov?

Vsi so umolknili in šli proč.

Vulić šel je v drugo sobo in sedel k mizi;
podali smo se za njim. Pomignil je nam, da naj se
usedemo k mizi. Molčé smo ga ubogali; ta trenutek
pridobil je nad nami neko skrivnostno oblast. Po-
gledal sem ga naravnost v oči; on me je pa mirno
in ostro gledal, njegova blesta ustna držala so se na
smeh; vkljub njegovej hladnokrvnosti čital sem na
njegovem obrazu pečat smrti. Opazil sem — in
mnogo starih vojakov mi je to pritrdilo — da se

vidi na obrazu človeka, ki mora umreti čez nekaj
ur, nek čuden pečat neizbežljive usode, ki težko moti
vajeno oko.

— Danes boste vi umrli! rekel sem mu. On
se je hitro obrnil k meni, in odgovoril je počasi
in mirno:

— Morda, morda pa tudi ne . . . Potem se je
obrnul k majorju in vprašal: Ali je nabit samokres?
Major ves zmešan ni mogel domisliti se.

— Naj bo zadosti, Vulić! zaklical je nekdo:
— verjetno je nabit, soditi po tem, kako je visel
na steni; čemu ta šala! . . .

— Neumna šala! poprijel je drugi.

— Jaz stavim petdeset rubljev proti petim,
da ni basan samokres! rekel je tretji.
Stavili so.

Naveličal sem se te dolge ceremonije. — Čujte,
rekel sem: — ustrelite ali pa obesite samokres na
svoje mesto.

— Dobro in pojdimo spat, reklo jih je več.

— Gospoda, prosim vas, ne ganite se z mesta!
rekel je Vulić in postavil samokres na čelo.

Vsi smo kakor okamneli. — Gospod Pečorin,
nadaljeval je: — uzdignite karto in vrzite jo v zrak.

Dopisi.

Iz Gorice 22. marca. [Izv. dop.] Slovenci o svojih šolah ne moremo pisati, kakor bi bilo potrebno. Že od nekdanj so naši državni pravdniki za take obravnave kazali nenavadno občutljivost.

Zatorej sem se namenil objaviti samo gola fakta gledé goriških šol, ter zadušiti v sebi vse opazke, ki mi silijo v pero. Prepuščati moram bralcu, da si sam stori sodbo o našem šolstvu.

V našem osrednjem semenišču, kjer se odgajajo dušobrižniki štirim škofijam, namreč goriški, tržaški, poreški in krški, predavajo se vsi predmeti v latinskem jeziku, celo duhovno pastirstvo.

Na c. kr. gimnaziji je učni jezik nemški, samo slovenski jezik in krščanski nauk v I. in II. razredu uči se s slovenskim (oziroma italijanskim) učnim jezikom.

Slovenščini ste v vsakem razredu odmerjeni dve uri.

Prav tako je uk uravnan na c. kr. realki, samo ka je slovenščini odmerjeno več ur, namreč v I. razredu 4, v vseh drugih po 3 ure na teden, izvzemši VII. razred, kjer ste nastavljeni samo 2 uri.

Na c. kr. ženskem učiteljski predavajo se v I. razredu malo ne vsi predmeti Slovenkam slovenski, v II. razredu umakne se slovenščina v nekkih predmetih nemščini, v III. razredu dobi nemščina premah in vlada v IV. razredu izključljivo, izvzemši slovenščino. Glavni predmet, pedagogija, uči se nemški.

Izpit zrelosti morajo Slovenke polagati v nemškem jeziku, tudi v onih predmetih, katerih so se (v nižjih razredih) učile v slovenskem jeziku.

Učiteljski izpit polagajo pa kandidatkinje po dveletni praksi v slovenskem jeziku, slovenski tudi v onih predmetih, katerih so se na izobraževališči učile v nemščini.

Učiteljev, ki uče na tem zavodu, uštevisi semkaj tudi ravnatelja, nobeden nema izpita, kakor ga zahteva zakon. — Pač, jeden ga ima, in ta je suplent.

Temu zavodu je priklopljena tudi c. kr. dekleška vадnica. Učni jezik v I. razredu je slovenski in italijanski, ker so v istem razredu združene učenke slovenske in italijanske. Že v I. semestru začne se učiti tudi nemščina po metodi: miza-tiš, riba fiš.

V II. razredu pa nemščina že potiska v kot slovenščino. Po dve ali tri ure na teden prihaja semkaj tudi učiteljica, ki ne izpregovori z učenkami druge besede nego nemške, celo moli v nemškem jeziku, katerega pa učenke še ne umejo.

V III. razredu je vse nemški, tudi krščanski nauk.

Uzdignil sem, kakor se še zdaj spominjam karo as in vrgel jo kvišku, zastala je nam sapa; vsi smo prestrašeni, nekaj pa tudi radovedni obrnili poglede od samokresa na osodopolno karto, ki se je zibala po zraku nekaj časa, potem pa pala na mizo. Ko se je dotaknila karta mize, pritisnil je Vulić petelina . . . a samokres se ni sprožil.

— Hvala Bogu! uskliknili so mnogi: — ni bil basan . . .

— Bomo videli, rekel je Vulić. Z nova nasul je smodnika na prašnico, napel petelina, in pomeril v kapo, visečo nad oknom; počilo je in soba napolnila se je z dimom; ko se je razkadilo, uzeli smo kapo doli.

Kake tri minute ni mogel nikdo iz mej nas ziniti niti besedice. Vulić je jako mirno spravil moje cekine v žep.

Ugibali smo, zakaj da se prvokrat ni sprožil samokres; nekateri so trdili, da je prašnica bila najbrž zamašena; drugi pa šepetali, da je prej smodnik bil moker, in da je uzal Vulić drugokrat boljšega; jaz sem pa zatrjeval, da poslednje mnenje ne more biti resnično, kajti ves čas nesem obrnil očesa od samokresa.

Slovenščina ni več obligaten predmet. Na tem zavodu vadijo se praktično slovenske in italijanske kandidatkinje učiteljstva.

Poleg te vadnice imamo še c. kr. deško vадnico, ki je jako napolnjena in ima v vseh štirih letih tako zvane slovenske in italijanske paralele. Učni jezik je, kakor na dekliški vadnici. V III. razredu nastopi sama nemščina, slovenščina ni obligaten predmet.

Vkljub temu pa, da se nemščina začne že v I. semestru I. razreda učiti in da v III. in IV. razredu vsemogočno vlada, pada vendar pri prijemnem izpitu za gimnazijo in realko razmerno mnogo uencev zaradi nedostatne nemščine.

Zatorej imamo pa še poseben pripravljalni tečaj, ki je priklopljen realki. V njem je prepovedana vsaka nenemška beseda.

Mestne šole so vse italijanske.

C. kr. žensko učiteljske z dekliško vадnico vred nastanjeno je v tako zvanem Gétu (židovsko mesto) v hiši, o katerej gre po Gorici jeden glas, da je nezdrava in za tak zavod pretesna in nesposobna. Zategadelj v c. kr. vадnico ne morejo sprejemati več uencev nego 24 v vsak razred.

In gospodje, ki so najemali hišo, so gotovo vedeli, v kak namen ima služiti; a lahko bi bili tudi pozvedeli, da je v Gorici še nekaj, temu namenu prikladnejših hiš.

Učitelji na c. kr. deški vadnici imajo po 60 do 90 učencev.

Plače učiteljic in učiteljev so povsem jednake.

Domače stvari.

— (Gosp. župnik Božidar Raič), znani prvobornik naš v okraji Ptujskem, zbolel je, kakor poroča „Slov. Gosp.“, nevarno.

— (Umril) je včeraj zvečer gospod Tomaž Žirovnik, župnik v Grahovem pri Cerknici, 63 let star. Blag mu spomin!

— (Gospod Goršič) se, kakor se nam poročajo, ni še odpovedal mestnemu odborništvu. Naša včerajšnja vest torej ni točna in je nastala le vsled tega, ker je gospod Goršič v poslednjem času nevarno zbolel ter se v prijateljskih pogovorih izjavil, da bi želel znebiti se časti mestnega odborništva.

— (Okrajni zastop v Sevnici) volil je v okrajni šolski svet najbolj ljutega nemčurja Ausserer-ja. Tej čudovitej vesti nasproti prosimo: „Erkläret uns Graf Oerindur — diesen Zwiespalt der — slovenischen — Natur!“

— (Ustředni Maticе školska) v Českej imela je že pred tednom 250.000 gl. v svojih blagajnicah. Vsi česki listi razpravljajo ta veseli faktum v uvodnih člankih in popisujejo uspehe tega društva, ki „Schulvereinove“ napore več nego paralizira. In mi? Mi nesmo tako bogati, to je res, pa tudi ne tako rodoljubivi, požrtvovalni in vztrajni, kakor bratje Čehi! To jest faktum!

— Vi imate srečo v igri! rekel sem Vuliću . . .

— Prvikrat v mojem življenju, odgovoril je s samovoljnim smehljanjem — šlo je bolje, kakor pri igri na karte.

— Zato bilo je malo nevarnejše!

— Kako? Ali zdaj še verjamete, da je vse človeku že naprej namenjeno?

— Kako bi ne verjel, samo tega ne razumem, kako sem mogel misliti, da vi vsekako morate umreti . . .

Ta človek, ki je nedavno tako ravnodušno držal samokres pomerjen v čelo, bil je zdaj na jedenkrat ves zmešan in nemiren.

— Prosim vas, molčite o tem! rekel je in ustal: najina stava je odločena, zdaj vaše opombe neso umestne . . .

Uzel je kapo in odšel. To se mi je zdelo čudno — in ne brez uzroka.

Razšli so se vsi; gredoč domov razgovarjali so se o čudnem Vulićevm obnašanju, in verjetno nazivljali mene sebičneža, ker sem vzprijel stavo, ki bi bila lahko stala človeško življenje, kakor da bi ne našel brez mene Vulić priložnosti ustreliti se . . .

(Dalje prib.)

— (Izpred porotnega sodišča.) Dne 20. t. m. popoludne zatožen je bil kmetski fant Kokalj Peter, zaradi hudodelstva uboja; zagovarjal ga je gospod dr. Papež. Porotniki so njim stavljeno vprašanje s 7 proti 5 glasom zanikali in Kokalj, zatožbe oproščen, vzame cepin, ki je bil kot corpus delicti v sodnijski sobi, in s katerim je kmetskega fanta po trebuhu udaril, da je drugi dan umrl, na ramo in gre s tremi tovariši, ki so že nanj čakali, vesel domov. — S to obravnavo se je sedanja sesija porot končala. Prihodnje zasedanje bode začetkom meseca junija.

— (Na Rečici) v gorenji Savinjski dolini osnovali so prostovoljno požarno brambo, katere pravila je c. kr. namestnija v Gradci dne 29. januarja t. l. št. 1034 potrdilo. Odborova volitev vršila se bode po velikonočnih praznikih.

— (Izginil je) zopet v Žabjaku pri Slovenske Bistrice 11letni sin posestnika Pajeka. Ker se jednake vesti na doljem Štirskega skoro vsaki mesec ponavljajo, se nikakor ne more misliti na slučaj, nego na zločin. Organi za javno varstvo naj imajo tedaj pazno oko, stariši pa naj tudi otrok ne puščajo samih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Kotor 23. marca. Iz Skadra se poročajo: Števo Vrbica, brat vojvode Maše Vrbice, ki se je v opravi babil v Skadru, bil je 21. t. m. od dvanajst Albancev sredi mesta napaden in umorjen. Vlada sklenila je nasproti izgredom Malisorov uporabiti najodločnejša sredstva.

Pariz 22. marca. Ravnatelj topničarstva, general Tricóche, odgovoril je na pritožbe poslanca Corréze-a o pomanjšanjem delu v fabrikah za orožje, da se bode delo zopet pomnožilo, ker se bodo puške pehote prenavarile v puške-repetirarke.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 15. marca.

(Dalje.)

Najbolj važna pa je izpovedba priče Jere Virant. Ta priča je večkrat zahajala k Možinatovim, kjer je tudi delala kot dularica. V noči od 1. do 2. julija namenila se je v Šmarje, ker je pa nekoliko deževalo, šla je na Janez Možinatov skedenj. Ko je nekaj časa v skednji ležala, začuje iznenada hropenje. Malo pozneje slišala je blizu skednja tih pogovor in videla Frančiško Možino po dvorišči hoditi sem ter tja. Nekoliko pozneje prišla je Frančiška Možina zopet na dvorišče, se podala k vodi, ter naglo nekaj izpirala. Pozneje nesla je zatožena kožuh in „žlebedre“ proti kraju, kjer se je našel umorjeni Možina; na to prišel je tudi Matevž Kovačič in oba sta nosila nekov les sem ter tja.

Iz te izpovedbe se jasno razvidi, da sta Frančiška Možina in Matevž Kovačič Janeza Možino umorila, da je nesla Frančiška Možina še pozneje k mrliču kožuh in žlebedre in da sta oba potem vlačila švelerje k umorjenemu, da bi se mislilo, da je Janez Možina švelerje kradel in da se mu je prigodila pri kradnji nesreča.

Zasliši se Frančiška Možina. Zatožena je jako male, nezatne postave, grdega obraza in škili na jednom očesu, da je prav prikladen svetopisemski izrek: „Varujte se zaznamovanih!“ Ona zanikava zločin in pravi, da je celo noč, ko se je umor zvršil, spala, ker je bila trudna zaradi bolezni. O ljubezni z Matevžem Kovačičem neče ničesa vedeti. S svojim možem da je živela zmirom v sporazumljenju, če je bilo včasih tudi kaj prepira. Vse, kar so navedle priče, je laž. Ljudje so, kakor je to slabim jezikom običajno, lagali, da ljubi (štima) Kovačiča, kar pa ni res.

Kovačič prihajal je v hišo, da je pomagal delati, ali da si je izposodil kako orodje. Da bi bila ona metala slamo ali praprot raz podstrešja, kjer je njeni mož spal, ni res. Rekel jej je umorjeni mož, da pojde po noči „švelerje“ krast, ona da ga je svarila, a ni hotel ubogati in zgodila se mu je nesreča, da je bil ubit; kdo in kdaj ga je umoril, tega ne ve.

Razglas.

Od mestnega odbora ljubljanskega ustanovljeni štipendij v znesku 250 gld. na leto, za obiskovanje državne obrtniške šole v Gradcu, razpiše se v podljuje.

Do tega štipendija ima pravico učenec, ki je tukajšnje obrtniško pripravnico z dobrim uspehom dovršil, tudi ko bi bil samo slovenskega jezika zmožen, in ga zamore uživati 2 1/2 leta.

Učenci, ki imajo v Ljubljani domovinsko pravico, imajo prednost.

Prošnje, katerim je priložiti krstni list, domovnica in zadnje šolsko spričevalo, naj se predložijo potoma vodstva tukajšnje obrtniške pripravnice do dne 30. aprila t. l. mestnemu magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 10. marca 1883.

Odslej je znižana ustopenina za osebo 20 kr. Vojaki do šikovnika in otroci plačajo polovico.

Le kratek čas
se vidi

v dvorinah starega strelišča
velikanski



dunajski Panoptikum,

historično-umetniška izložba
plastičnih mojsterskih del,
jedina te vrste in brez konkurence.

Obseza:

preko 150 podob v nadživotnej velikosti, popolnem oblečene in opremljene, predstavljajoče: **historične skupine, znamenite pesnike in umetnike** minulosti in sedanosti, **vladarje, junake, rodovinske prizore, humoristične slike, inkvizicijske**; dalje

Skupine in prizore iz iztočnega in bosenskega bojišča na konjih in peš itd.

Posebno opozorujemo na glavno sliko

Munkacsy-jevo:

Kristus pred Pilatom,

predstavljajočo 50 oseb v nadživotnej velikosti, izgotovljena od pariških umetnikov mons. L. Rivier in F. Beno natanko po prvotni sliki. Ta skupina nema dozdaj kaj podobnega v tej umetnosti, celo svetovnoznani Panoptikum v Londonu in Berlinu ne.

Odperto je v nedeljo ali praznik od devetih dopoldne do devetih zvečer; ob delavnikih od dveh popoldne do devetih zvečer.

Z odličnim spoštovanjem

L. Veltée,

lastnik stalnega dunajskega Panoptikuma.

(126-8)

● Za zdravljenje v jeseni in po zimi. ●

Prot. protinu. **Wilhelm-ov** Prot. trganju.

antiarthritični, antirheumatični

kri čistilni čaj

Skazan kot siguren. Učinek izređen. Vspeh iz boren.

Mejnarodna svetovna razstava 1879. Sidney Hors concurs. Mejnarodna svetovna razstava 1880. Melbourne-ska zlata svetinja z diplomom in specialnim priznanjem.

Frana Wilhelm-a,

lekarnarja v Neunkirchen-u (N.-Oest.), rabil se je že mnogokrat in z vsestranskim uspehom za protin, trganje, zastarane dolgotrajne bolezni, vedno gnoječe se rane, spolne in kožne bolezni, ogreje po životu ali licu, hraste, sifilitične otekline, nabasanje jeter in vrance, hemorojide, zlatico, hude živčne bolečine, mišične ali členke boli, žlodčen krč, zaprtje vetrov in trebušja, težavno uriniranje, polučje, slabosti, bledo pri ženskah, škrofelje, bezgavke in druge bolezni.

Knjižica o zdravilskih vspehih zadnjih 12 let franco in gratis.

Zavitki so razdeljeni v osem ščepev po 1 gld.; kolek in zavijanje 10 kr.; dobi se pri **Fran Wilhelm-u**, lekarnarji v Neunkirchenu (N.-Oest.)

Osiguraj se, da ne kupiš ponarejatve, ter glej na znane znamke, ki so v več državah postavno varovane.

Ta čaj prodajajo:

V Ljubljani: Peter Lassnik;

v Postojini: Ant. Leban, lekarnar; v Škofjeh Lokih: Karl Fabiani, lekarnar; v Kranju: K. Šavnik, lekarnar; v Metliki: Fr. Wacha, lekarnar; v Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekarnar; v Kamniku: Jos. Močnik, lekarnar. (656-16)

● Za zdravljenje v spomladi in po leti. ●

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.

Tujci:

22. marca.

Pri **Stonu**: Stainzinger z Dunaja. — Rudolf iz Gradca.

Pri **Malič**: Klein iz Prage. — Weiss iz Kaniže. — Schuhmacher iz Gradca.

Pri **avstrijskem cesarji**: Podkrajšek iz Borovnice. — Krile iz Raguze.

Pri **bavarskem dvoru**: Weinberger, Medved iz Zagorja.

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim poteče ta mesec naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naročnino naprej plačajo.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	16 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
20. marca	7. zjutraj	726.50 mm.	+ 5.0°C	sl. bur.	obl.	20-70 mm.
	2. pop.	724.78 mm.	+ 6.2°C	z. sev.	obl.	dežja.
	9. zvečer	724.11 mm.	+ 4.9°C	z. vzh.	obl.	
21. marca	7. zjutraj	723.64 mm.	+ 4.7°C	sl. vzh.	obl.	6-00 mm.
	2. pop.	723.70 mm.	+ 6.4°C	sl. vzh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	725.89 mm.	+ 3.4°C	sl. bur.	obl.	
22. marca	7. zjutraj	730.89 mm.	— 1.4°C	z. vzh.	obl.	4-30 mm.
	2. pop.	733.43 mm.	— 1.8°C	z. vzh.	obl.	d. in sn.
	9. zvečer	737.63 mm.	— 4.4°C	z. vzh.	d. jas.	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk začel je zadnje dni zopet skoro povsod padati; razdelitev je bila vsled enakomernega padanja še vedno zelo enakomerna; razloček mej maksimumom in minimumom le neznamen. Temperatura je ostala sploh precej nespremenjena, le s tem razločkom, da so se prejšnji ekstremi močnejše zrvnali; razloček mej maksimumom in minimumom je ostal skoro nespremenjen. Vetrovi so bili zopet večinoma slabotni, le s tem razločkom, da so se zasukali proti vzhodu in severu. Nebo, poprej večinoma oblačno, je bilo zadnje dni neprenehoma popolnem oblačno; vreme, že prej nestanovitno, postalo je izključljivo deževno, oziroma sneženo.

Dunajska borza

dne 23. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	15 kr.
Srebrna renta	78 „	50 „
Zlata renta	98 „	10 „
5% marcna renta	92 „	80 „
Akcije narodne banke	830 „	— „
Kreditne akcije	312 „	50 „
London	119 „	55 „
Srebro	— „	— „
Napol.	9 „	48 „
C. kr. cekini	5 „	65 „
Nemške marke	58 „	45 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „	167 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98 „	10 „
Ogrska zlata renta 6%	120 „	25 „
„ „ 4%	88 „	95 „
„ papirna renta 5%	86 „	95 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103 „	— „
unava reg. srečke 5%	100 gld.	114 „
emlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117 „	25 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100 „	— „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104 „	75 „
Kreditne srečke	100 gld.	170 „
Rudolfove srečke	10 „	21 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	116 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227 „	— „

V najem

odda se takoj štacuna z blagom vred na štiri leta na Raki pri Krškem na Dolenjskem, na lepi priliki pri farnej cerkvi. — Več o tem pove upravištvo „Slovenskega Naroda“.

(165-3)

Zatoženi Matevž Kovačič, bled, zanemarjen fant, pravi, da je popolnoma nedolžen. Z zatoženo Franciško Možino ni imel nikdar nikakršnih „oparjev“, hodil je delat v hišo. Vprašan, kje je bil v noči od 1. do 2. julija, odgovarja jako različno, jedenkrat da je spal v hlevu do 10. ure in potem šel na seno nad hlevom, potem pa zopet trdi, da je šel na hlev v slamo zjutraj ob 3. ali 4. uri, ko je bil že dan in je hotel z višine čuti, ali v Rudniku že vabi k prvej sv. maši. V jednomer izjavlja zatoženeec na mnogovrstna vprašanja predsednika, da je popolnoma nedolžen.

Zasliši se veliko prič, ki vsi pritrjujejo, da je vladala mej zatožencema M. Kovačičem in Franciško Možino ljubezen že kake tri leta, da se je umorjeni Možina zaradi tega hudil, kajti vsi ljudje v vasi in sploh v fari so se o tem razgovarjali.

Priča žandar France Rožič pripoveduje, kako je prišel odposlan po državnem pravdnistvu na mesto djanja in našel krvave sledi na potu iz Lenčetovega loga proti hiši umorjenega, da je krvave sledi našel tudi pod oknom spalne sobe umorjenega Možine, na pelinu in na praproti, katera je obvisela na breskvah, na ležišču umorjenega, ter na ostankih ne odnešene praproti. Našel je tudi ravnokar izprani predpasnik, ki je bil še ves moker, in zapazil je na škornjih zatoženega Kovačiča, kateri se je pri njegovem prihodu strašno ustrašil, sveže krvave pege.

Brat umorjenega pripoveduje, kako se je bal njegov ranjki brat svoje žene in njenega ljubimca Kovačiča, da bi ga ne umorila.

Priči Jarneju Žužeku, hišnemu posestniku in peku v Ljubljani, kateri je poznal umorjenega že dvajset let, tožil je pokojnik, da mu ni živeti, kar je Ribničan Kovačič so spečal z njegovo ženo. Nobeno noč ne more mirno spati, kajti ako se gane le miš, že misli, da ga bosta žena in nje ljubimec umorila, kajti mnogokrat sta mu to zagrozila. Umorjeni je plakajoč napram g. Jarneju Žužeku izjavil, da bi najraje služil šel k tujim ljudem, samo da bi mu za delo dali obleko in hrano.

V tajnej obravnavi pripovedujejo razne priče, da je umorjeni Možina svojo ženo zasačil s Kovačičem na prepovedanem dejanji, itd.

Zaslišati se ima 14 letna hči umorjenega, Marija Možina. Ko njej predsednik razloži, da se izpovedbi postavno lahko odreče, izjavi, da se ne posluži postavne dobrote, nego da hoče povedati resnico pod svojo prisego.

Priča pove, da je vso noč spala, ko so očeta umorili in ni slišala ničesar. Zjutraj so jo mati poklicali, naj gre k šestej maši v Rudnik ter ukazali, naj pokliče očeta. Šla je na izbo, a ležišče bilo je prazno. Mati vele jej potem, naj gre v log iskat očeta in tam jih je našla mrtve. Poslali so jo potem v Lavrico, naj bi g. Karel Lenče s svojimi ljudmi pustil spraviti truplo v hišo, kar pa ta ni hotel. Mati so šli potem v Ljubljano, pa jih dopoldne ni bilo domov. Ko vpraša predsednik pričo, ali pozna Kovačiča, vskljuje: „O jej! Zmirom je hodil v hišo, največkrat, ko ata ni bilo doma. Oče so bili zmirom hudi na njega in če so bili na barji, vprašali so vsikdar: „Ali je spet oni hudič tam?“ Jedenkrat pa so rekli oče k mami, ker so bili zaradi Kovačiča hudi: „Kar ubil te bom, če grem prav tri leta na Grad!“

Pokliče se petletna hči Francika Možina kot priča. Ko stopi v dvorano, začne se zatožena glasno jokati in tudi mnogim mej poslušalci zalijejo solze oči. Zagovornik Brolich meni, naj se deklica ne zasliši in tudi državni pravdnik izjavi, da odstopi od predloga, da bi se zaslišala ta deklica, na kar jo predsednik odpusti. Zatožena mati objame hčerko in jo mej glasnim jokom poljubljuje, dokler jo ne odpelje starejša sestra. (Konec prih.)

Umri so v Ljubljani:

18. marca: Valentin Selan, dinar, 73 let, Sodarska steza št. 2, za plućnico.

19. Helena Nagode, gostija, 75 let, Frančiškanske ulice št. 12, za vnetico v črevah.

20. marca: Miha Klemen, branjevec, 78 let, Gospodske ulice št. 14. — Benedikt Heince, krojač, 60 let, Lonsarska steza št. 8, za tuberkulozo.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.